

▼ حرف روز

تعامل سازنده با دنیا

دیپلماسی پویا و متوازن توانایی باز کردن گره‌های کور اقتصادی و معیشتی کشورها را دارد. در همین راستا دولت‌های مختلفی که بر سر کار آمده‌اند عمدتاً همگی ادعای توانایی تعامل و ارتباط سازنده با دیگر دولت‌ها را داشته‌اند حال آنکه این مدعی در برخی موارد با شدت و ضعف‌هایی همراه بوده است. دولت سیزدهم در همان سال اول مدیریتی خود با فعال کردن دو راهبرد جدید ارتباط با همسایگان و ارتباط سازنده با شرق مهر پایانی بر یک‌جانبه‌گرایی سیاسی دولت سابق زد. عضویت در سازمان شانگهای نقطه عطفی در سیر روابط ایران با کشورهای شرق آسیا قلمداد می‌شود. از دیگر سو در روزهای اخیر فصل تازه‌ای از تعاملات بین‌المللی توسط دولت آغاز شده است.

سفر دکتر رئیسی به قاره سیاه و امضای چندین سند تجاری-اقتصادی با سه کشور آفریقایی نشانگر عزم جدی دولت در برقراری ارتباط و تعامل سازنده با دیگر دولت‌ها می‌باشد. بررسی استعدادهای اقتصادی دوطرف، استفاده از ظرفیت‌های بالقوه کشورها، ارتقاء سطح مناسبات سیاسی و فرهنگی میان ملت‌ها از جمله اصلی‌ترین دلایل سفر اخیر ریاست‌جمهوری ایران به قاره آفریقا قلمداد می‌شود. توافق ایران و عربستان، تلاش‌ها برای توافق میان ایران و مصر و در عین حال مذاکره با طرف غربی بر سر مسئله انرژی هسته‌ای ایران و احیای برجام در دولت فعلی جزو اخبار خوبی هست که نویدبخش گشایش‌های سیاسی و اقتصادی در آینده را می‌دهد.

در مقابل این تعامل سازنده مایوس شدن طرف‌های غربی و به ویژه آمریکا و به هم خوردن محاسبات آنها باعث شده است تا نقش این تعاملات بیش از پیش پررنگ‌تر شود. حمله دولت آلبانی به مقرر مناقصین، آزاد شدن زندانیان ایرانی در کویت و امارات، ورود ایمن و شرافتمندانه حجاج ایرانی به مکه و مدینه، آزاد شدن بخشی از مطالبات مالی ایران در سایر کشورها، ورود سرمایه‌گذاران خارجی به بازارهای ایرانی همگی بخشی از پیامدهای دیپلماسی هوشمندانه و فعال نظام در روزهای اخیر می‌باشد. نکته حائز اهمیت این است که در نظام بین‌الملل بازیگران بر اساس منافع ملی خود دست به کنش و واکنش سیاسی می‌زنند و هم‌اکنون دلیل اصلی که نزاع منافع تبدیل به همکاری در برخی موارد شده است، برخورداری جمهوری اسلامی ایران از قدرت سخت و نرم در کنار یکدیگر و استفاده از قدرت میدان می‌باشد. طبیعتاً در صورت از بین رفتن قدرت میدان، دیپلماسی خالی هر چند هوشمندانه نیز باشد توانایی حل و فصل اختلافات و منازعات بین‌المللی را نخواهد داشت.

رامین نصیری

▼ گزارش روز

استقلال ملی و ماهی‌گیری از آب گل آلود

وزرای خارجه شش کشور عربی حوزه خلیج فارس نشست را در مسکو برگزار کردند. در بیانیه پایانی این نشست، ضمن نادیده گرفتن حاکمیت مطلق ایران بر جزایر سه‌گانه، از تلاش‌های امارات برای ایجاد راه‌حل مسالمت‌آمیز برای حل مسئله این جزایر از طریق گفت‌وگوهای دوجانبه یا دیوان بین‌المللی دادگستری حمایت شد. بعد از آن بود که سفیر روسیه به وزارت خارجه احضار و مراتب شدید اعتراض دولت ایران به روسیه ابلاغ گردید.

در این خصوص توجه به چند نکته ضرورت دارد:

بدیهی است که مسکو اقدامی خلاف روابط دوستانه با تهران انجام داده است و در همین زمینه ایران نیز هشدارهای اعلامی و اعمالی لازم را مطابق عرف دیپلماتیک به روسیه ارسال نمود. نکته مهم اینکه دولت سیزدهم در چارچوب ملاحظات مربوط به روابط دو کشور باقی‌مانده و اقدامات تقابلی لازم را در قبال مسکو در دستور کار قرار داد.

در روابط بین‌الملل هر کشوری بر اساس منافع ملی خود، اهدافش را تعیین کرده و در جهت تحقق آن برنامه‌ریزی و کنش دارد. هیچ حاکمیتی نیز منافعش را فدای منافع دیگری نمی‌کند. در واقع میزان همکاری‌های دو کشور تابعی از سطح اشتراک و افتراق منافع می‌باشد. در خصوص نشست اخیر، مسکو به دنبال این است که از وضعیت اقتصادی اعضای شورا و برخوردار بودن آنها از منابع عظیم انرژی و داشتن بازار مصرف بزرگ، و همچنین از این جهت که به نوعی متحد آمریکا و همکار اروپا در منطقه هستند، استفاده کند. در نقطه مقابل نیز کشورهای عربی خلیج فارس، متوجه تغییرات حاصله در روابط بین‌الملل هستند و سعی در ایجاد موازنه در روابط شرق و غرب دارند. از این جهت، همکاری‌های شورا و مسکو برای هر دو منفعت داشته و در این بین روسیه به دنبال منافع خود است ولو به قیمت رنجاندن تهران منجر شود.

روابط تهران مسکو راهبردی نیست بلکه در مسیر همکاری‌های مشترک امنیتی و اقتصادی برای رسیدن به سطح راهبردی است. آنچه باعث نزدیکی دو کشور گردیده، منافع مشترک و انطباق تاکتیکی اهداف و داشتن منافع مشترک است. وگرنه تهران و مسکو از حیث راهبردی و هویتی اختلافاتی دارند و این اختلاف‌نظرها در عمل‌گرایی و مواضع اعلامی آنها بارها بروز کرده است. برای مثال مخالفت تهران با مسکو در یمن یا مخالفت ایران با جنگ در اوکراین، یا به رسمیت نشناختن همه‌پرسی در مناطق روس تبار اوکراین از جمله مسائلی است که ایران بر اساس اصول خود موضع‌گیری داشته است.

اساساً افرادی که زمینه‌سازی برای دخالت مستقیم آمریکا در کشور و خدشه‌دار شدن استقلال ملی، از جریان تحصن مجلس ششم تا فتنه ۸۸ و از آشوب‌های سال ۱۳۹۰ تا اغتشاشات ۱۴۰۱ داشتند، یا افرادی که نامه به مشاور امنیت ملی کاخ سفید برای تحریم ایران ارسال کردند، بهتر از پاسخگوی عملکرد خود در قبال تضعیف استقلال ملی باشند و از آب گل آلود ماهی نگیرند. چگونه افراد تندرویی که از آمریکا، حل و فصل سریع توافق هسته‌ای جهت پیروزی در انتخابات را درخواست کردند و در کارنامه خود سابقه تحت فشار نهادن رهبری برای حضور مستقیم در کنار صدام جهت مقابل آمریکا را دارند، نگران استقلال کشور شده‌اند؟!

نکته راهبردی: جمهوری اسلامی همچون رژیم گذشته نیست که بنشید تا قدرت‌های دیگر برای او تصمیم بگیرند و سرزمین‌هایش را جدا نمایند. بلکه محکم بر اصول و حفاظت از سرزمین خود می‌ایستد و بر سر منافعش در دریا و خشکی با هیچ دولتی تعارف ندارد. در این بین، دولت سیزدهم نیز ضمن دنبال کردن پویایی و توازن بین شرق و غرب در سیاست خارجه، خود را محدود به ملاحظات خاصی ندانسته و منافع ملی را در اولویت قرار داده است.

علی محمدی

▼ اخبار

تروریست‌ها در تور سپاه

بعد از اتفاقات ۸ مهرماه زاهدان و ایجاد فضای غبارآلود با هدف بر هم زدن وحدت و امنیت در منطقه جنوب شرق کشور، پاسداران گمنام امام زمان(عج) سازمان اطلاعات سپاه با رصد دقیق حوادث به رهگیری هوشمند لیدرها و عوامل اصلی فعال در اغتشاشات اقدام کردند. در این بین فردی با نام مستعار «صلاح‌الدین» و هویت واقعی «علی نارویی» تحت رصد و رهگیری اطلاعاتی قرار گرفت. متهم با دستور مستقیم فردی به نام «قادر» که یکی از سرکردگان گروهک تروریستی «جیش‌الظلم» بوده و وظیفه هدایت عملیاتی صلاح‌الدین را از طریق پیام‌رسان‌های خارجی برعهده داشت، مأموریت تأمین سلاح گرم و مهمات جنگی برای اشرار و شورشیان را نیز عهده‌دار شد. سوژه پس از دریافت مأموریت، به صورت غیرقانونی اقدام به خروج از کشور نموده و در منطقه «دالندین» پاکستان در مخفیگاه یکی از سرکردگان گروهک با نام «ظاهر شیرانزی» مستقر می‌شود. در گام بعد یکی دیگر از سرکردگان گروهک با نام «ذاکر شیخ‌زاده» و نام مستعار «ملاعمر» به عنوان افسر هدایت سوژه، مأموریت شناسایی چهره‌های شاخص امنیتی و به صورت ویژه مسئولان ارشد سیستم‌های و بلوچستان به قصد ترور را ابلاغ می‌کند. با هوشیاری سازمان اطلاعات سپاه و رصد دقیق حوادث در نهایت مأموریت صلاح‌الدین به سرانجام نرسیده و وی دستگیر و تحویل مقامات قضایی می‌شود.

ولخرجی‌های نظامی فرانسوی‌ها

پارلمان فرانسه با تصویب بودجه نظامی ۴۱۳ میلیارد یورویی رکورد زد. پارلمان فرانسه پنج‌شنبه با لایحه بودجه دفاعی ۴۱۳ میلیارد یورویی (۴۵۰ میلیارد دلار) که یک رکورد در هزینه‌های نظامی به شمار می‌آید، موافقت کرد. این بودجه برای دوره ۲۰۲۴ تا ۲۰۳۰ در نظر گرفته شده و یک سوم بیشتر از بودجه ۲۹۵ میلیارد یورویی است که از سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۵ در نظر گرفته شده بود. بودجه جدید شاهد بزرگ‌ترین افزایش در نیم قرن گذشته است و بخش زیادی از آن صرف نوسازی زرادخانه هسته‌ای، تقویت بخش جاسوسی و توسعه بیشتر تسلیحات کنترل از راه دور خواهد شد. بخشی از دلایل این تصمیم را باید به تأثیرات جنگ اوکراین و روسیه بر اروپایی‌ها دانست که تلاش می‌کنند ارتش و تسلیحات خود را بروزرسانی کنند.

آن دوران گذشت

دریادار تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سپاه با اشاره به ممانعت آمریکا از توقیف اخیر نفت‌کش متخلف عنوان کرد: «وقتی رزمندگان ما در حال توقیف نفت‌کش بودند آمریکایی‌ها به حمایت کشتی متخلف، چند جنگنده و بالگرد و هواپیما فرستادند. در نهایت رزمندگان ما با اقتدار ایستادند و اخطار دادند. آنها لشکرکشی کردند اما رزمندگان اسلام این کشتی را گرفتند و آوردند. رهبر معظم انقلاب فرمودند: «دوران بزن در رو تمام شد». شاهد بودید به محض اینکه کشتی ما را توقیف کردند بلافاصله از آنها کشتی گرفتیم. گذشت آن زمانی که خیال کنید اگر با ناو آمدید ما عقب بنشینیم. در زمان طاغوت اگر کشتی از تنگه هرمز عبور می‌کرد ما ایرانی‌ها حق نداشتیم از آن سؤال کنیم. اما اکنون این اقتدار را شهداء ایجاد کردند که مجبورند جواب دهند.»

قربانیان بمب‌های خوشه‌ای در طول تاریخ

بمب خوشه‌ای به بمب هواپرتابی گفته می‌شود که شامل تعداد زیادی ریزمهمات یا مهمات انفجاری کوچک‌تر است که بعد از پرتاب بمب و شکافته شدن بمب اصلی در ارتفاع مناسب ریزمهمات‌ها جدا شده و پخش می‌شود. از پایان جنگ جهانی دوم، حداقل ۲۱ دولت در ۴۰ کشور از مهمات خوشه‌ای استفاده کرده‌اند. تقریباً همه مناطق جهان در ۷۰ سال گذشته حمله با مهمات خوشه‌ای را تجربه کرده‌اند. تاکنون کشورهای زیادی همانند افغانستان، آلبانی، بوسنی و هرزگوین، کامبوج، گرانادا، ایران، عراق، کویت، لائوس، لبنان، لیبی، عربستان سعودی، سودان، ویتنام، یوگسلاوی سابق (کوزوو، مونته‌نگرو و صربستان) و یمن قربانی حملات آمریکا با بمب‌های خوشه‌ای شده‌اند.

▼ اخبار کوتاه

◀ **تظاهرات گسترده ضدآمریکایی در عراق** / شمار زیادی از مردم عراق در منطقه سبز بغداد پایتخت این کشور در اعتراض به سیاست‌های امپریالیستی آمریکا، دخالت‌های سفیر آمریکا در امور داخلی عراق و همچنین برخی گزارش‌ها مبنی بر تلاش آمریکایی‌ها برای هدف قرار دادن رهبران گروه‌های ملی و مقاومتی عراق دست به تظاهرات زدند.

◀ **آمریکایی‌ها به فکر جنگ زمینی با روسیه** / کندی نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در واکنش به اقدام اخیر رئیس‌جمهور این کشور در فراخواندن نیروهای ذخیره و اعزام آنها به اروپا گفت: آمریکا در حال آماده کردن خود برای جنگ زمینی با روسیه است.

◀ **انتقادهای از دعوت هرتزوغ** / عدم دعوت از نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی توسط بایدن و دعوت از هرتزوغ باعث انتقاد شدید روزنامه‌ی دیدیوت آحرانوت شده است. ترامپ نیز در نشست سیاسی از موضوع را به تمسخر گرفته بود.

◀ **انهدام باند اشرار در جنوب شرق** / فرمانده مرزبانی فراجا از انهدام ۴ باند قاچاق مواد مخدر در مرز استان سیستان و بلوچستان خبر داد. در این عملیات ۲ تن و ۴۱۶ کیلوگرم تریاک نیز کشف و ضبط گردیده است.

◀ **تداوم درگیری‌ها شمال کرانه باختری** / گزارش‌ها حاکی از آن است که تبادل آتش میان مبارزان مقاومت و نظامیان صهیونیست در طولكرم واقع در شمال کرانه باختری در شبانه‌روز گذشته رخ داده است.

◀ **برخورد با بانک‌های متخلف** / رئیس بانک مرکزی بار دیگر به همه بانک‌ها هشدار داد تا نسبت به اجرای قوانین بانک مرکزی مقید باشند چرا که بانک مرکزی هیچ تعارفی در برخورد با بانک‌های متخلف ندارد.

◀ **برخورد جدی با ناامن‌کنندگان ایران** / سردار سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران ضمن تأکید مجدد به محاربه با دشمنان غربی تأکید کرد که با ناامن‌کنندگان داخلی برخورد جدی خواهد شد.

◀ **عصبانیت لبنانی‌ها از گستاخی اروپایی‌ها** / مصوبه پارلمان اروپا درخصوص لزوم تداوم حضور آوارگان سوری در لبنان با واکنش شدید عصام شرف‌الدین، وزیر امور مهاجران دولت پیشبرد امور لبنان شد.

◀ **وضعیت نامشخص رابرت مالی** / پس از اخراج رابرت مالی نماینده ویژه ایالات متحده آمریکا در امور ایران توسط سیا هم‌اکنون سناتورهای آمریکایی طرح تحقیق از وضعیت وی را خواستار شدند.

◀ **لایحه حجاب در نقطه تصویب** / رئیس مجلس خبر داد که در طی دو ماه آتی لایحه سامان‌دهی وضعیت حجاب به تصویب مجلس خواهد رسید.

◀ **طالبان حافظ امنیت محرم** / سخنگوی طالبان مدعی شد که امنیت مراسم ایام محرم در اقصی نقاط افغانستان تأمین خواهد شد.